

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η πρόσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Ιούλιος 2024 Τεύχος 13/7

- Πως οργανώθηκαν τα Σεπτεμβριανά σ.1-3.
- Αποτελέσματα εισαγωγής σε ΑΕΙ Κων/λιτων μαθητών, σ.4-5.
- Νόμος για απόκτηση διπλωμάτων για μαθητές, σ.4-7.
- Το Δικαίωμα Συνεταιρίζεσαι κατά ΕΔΔΑ, σ.8-9.
- Βραβείο Μάρκο Πασά, σ.10-11.
- Ανακοινώσεις Ο.Ι.Ο.Μ.Κ.ω, σ.12.-14,27.
- Μονή Χριστού Σωτήριος Χώρας, σ. 15-26.
- 970 χρόνια από το Σχίσμα του 1054.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών
Monthly Bulletin of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans
Istambul Rumuların Evrensel Federasyonu Aylık Bülteni

Δημόσια Δήλωση του Προέδρου Ρ.Τ. Ερντογάν για το ποιοι οργάνωσαν τα Σεπτεμβριανά
Φέτος στην 64^η επέτειο του στρατιωτικού πραξικοπήματος της 27^{ης} Μαΐου 1960 στην Τουρκία, ο Πρόεδρος της Τουρκίας κ. Ρ. Τ. Ερντογάν* ανέφερε ότι οι καθεστωτικές εκτροπές με διαδοχικά πραξικοπήματα μετά από το 1960 είχαν ως αφετηρία την 6-7 Σεπτεμβρίου 1955. Η δήλωση αυτή, η οποία προστίθεται σε αντίστοιχες δηλώσεις παλαιότερων ετών, επιβεβαιώνει για ακόμα μια φορά ότι οι μεγάλης κλίμακας και συστηματικοί διωγμοί, όπως του μαζικής κλίμακας Πογκρόμ της 6-7/9/1955 κατά της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, είχαν προσχεδιαστεί και ήταν απόρροια της νοοτροπίας ότι οι μειονότητες αποτελούν εσωτερικό εχθρό. Ουδεμία σχέση είχαν με εξωτερικά ζητήματα της χώρας και την εξωτερική της πολιτική. Με την νοοτροπία αυτή και ειδικά με τις παράνομες πράξεις της «Επί Μειονοτήτων Επιτροπής (Αζινλικ Τααλί Κομισιονού)» που ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 1962 από τον τότε Πρωθυπουργό Ισμέτ Ίνονου μέχρι την κατάργησή της το 2004, οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες της Κωνσταντινούπολης και των νήσων Ίμβρου και Τενέδου αφανίστηκαν, συνεπεία των κατά συρροή και σοβαρών παραβιάσεων των δικαιωμάτων τους με αποτέλεσμα την εκρίζωσή τους. Ενώ σήμερα η Ελληνορθόδοξη Κοινότητα θα έπρεπε να αριθμεί 250.000 μέλη στην γενέτειρα της, ζει ως μια εκπατρισμένη κοινότητα, διασπαρμένη ανά την υφήλιο σε ποσοστό 99%. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποκαλυφθούν πλήρως οι μηχανισμοί που οργάνωσαν το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 αλλά και να ανοιχτούν τα αρχεία της Επιτροπής επί Μειονοτήτων ώστε γίνουν κατανοητές οι μέθοδοι παραβίασης των αρχών του Συντάγματος και των νόμων της χώρας. Η αναγνώριση των παραβιάσεων του παρελθόντος, είναι ένα πρώτο βήμα. Εφόσον όμως δεν ακολουθηθεί από μια συνειδητή πολιτική θεραπείας και αποκατάστασης των παραβιάσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένης και της ενεργούς υποστήριξης του επαναπατρισμού των μελών της Κοινότητας, συνοδευόμενη από εγγυήσεις ότι δεν θα επαναληφθεί η παραβίαση των δικαιωμάτων τους, δεν έχει

* <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/cumhurbaskani-erdogan-uzerinden-degil-64-sene-asirlar-bile-gecse-darbecileri-unutmayacagiz-ve-afetmeyecegiz/3231629>

καμία αξία. Η ΟΙΟΜΚΩ επί σειρά ετών υποβάλλει συγκεκριμένες προτάσεις προς τους ιθύνοντες της Τουρκίας με μέτρα θεραπείας και αποκατάστασης. Παράλληλα, η προσφυγή στη Δικαιοσύνη με κάθε διαθέσιμο δικαστικό μέσο παραμένει ανοιχτό ζήτημα.

**Public Statement of the President R.T. Erdogan on who organized the
6-7 September 1955 events in Istanbul**

This year on the 64th anniversary of the May 27, 1960 military coup in Turkey, the President of Turkey Mr. RT Erdogan* stated that the regime deviations with successive coups after 1960 started “by pressing the button” on September 6-7, 1955. This statement, which is added to corresponding statements from earlier years, confirms once again that the large-scale and systematic persecutions, such as the mass-scale Pogrom of 6-7/9/1955 against the Greek Orthodox Community of Istanbul, were pre-planned and were the result of mentality that minorities are an internal enemy. They had nothing to do with the country's foreign affairs and foreign policy issues. With this mentality and especially with the illegal acts of the "Committee on Minorities (Azinlik Taali Komisyonu)" which was established in November 1962 by that time Prime Minister İsmet İnönü until its abolition in 2004, the Greek Orthodox Communities of Istanbul and the islands of Gökçeada—Imbros and Bozcaada-Tenedos, as a result of the consequent and serious violations of their rights, while today the Greek Orthodox Community should have 250,000 members in its homeland, at present lives as an expatriate community, scattered throughout the world of its 99% of population. It is particularly important to fully reveal the mechanisms that organized the Pogrom of September 6-7, 1955, but also to open the files of the Commission on Minorities in order to understand the methods of violating the principles of the Constitution and the laws of the country. The recognition of the violations of the past is a first step. However it has not an value, if it is not followed by a conscious policies of remedy and repatations of the consequences of the violations and active support for the repatriation of the members of the Community, accompanied by guarantees that the violation of their rights will not be repeated. The Ecumenical Federation of Constantinopolitans during the last year submitted specific proposals to the authorities of Turkiye for remedy and reparations towards the Greek-Orthodox communities. At the same time, recourse to Justice by any available legal means remains an open choice.

İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU

Cumhurbaşkanı R.T. Erdoğan 27 Mayıs 1960 darbesi yıldönümü konuşmasında 6-7 Eylül 1955 olaylarını kimin düzenlediğini açıkladı

Bu yıl Türkiye'de 27 Mayıs 1960 askeri darbesinin 64. yıl dönümünde, Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın R.T. Erdoğan, 1960'tan sonraki art arda darbelerle rejim sapmalarının 6-7 Eylül 1955'te düğmeye basılması ile başladığını belirtti.

Daha önceki yıllarda konuyla ilgili açıklamalara eklenen bu beyan, İstanbul Rum Toplumuna karşı 6-7/9/1955 tarihli kitlesel Pogrom gibi büyük ölçekli ve sistematik ihlallerin, darbeci zihniyetli çevreler tarafından önceden planlandığını ve gerçekleştirildiğini bir kez daha doğrulamaktadır.

Bu çevreler azınlıkların bir iç düşman olduğu zihniyetini taşıyanlardır. Bu ihlallerin Türkiye'nin dış sorunlarıyla ve ilişkileri hiçbir ilgisi yoktu. Bu zihniyet ve özellikle Kasım 1962'de dönemin Başbakanı İsmet İnönü tarafından kurulan "Azınlık Tali Komisyonu", 2004 yılında lağvedilene kadar sürdürdüğü hukuka aykırı eylemleriyle, İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada Rum Toplumlarının, sürekli ve ciddi hak ihlalleri sonucu ortadan kaybolmuş, bugün Rum Ortodoks Cemaati'nin kendi anavatanında en az 250.000 üyesi olması gerekirken, nüfusunun %99'u anavatanının dışında mecburi bir mülteci topluluk olarak yaşaması ve dünyanın dört bir yanına dağılmış olması önemli bir hak ihlalidir.

6-7 Eylül 1955 Pogromunu organize eden mekanizmaların tam olarak ortaya çıkarılması, aynı zamanda ülkenin Anayasa ilkelerinin ve kanunlarının ihlal edilme yöntemlerinin anlaşılması için Azınlıklar Tali Komisyonu dosyalarının açılması da bir ilk adımdır. Ancak, Topluluk üyelerinin ülkelerine geri dönmelerine aktif destek dahil olmak üzere, bu ihlallerin tedavi edilmesi ve onarılmasına yönelik bilinçli bir politika izlenmezse ve haklarına yönelik ihlallerin tekrarlanmayacağına dair güvenceler sağlanmazsa bunun hiçbir değeri yoktur.

İstanbul Rumların Evrensel Federasyonu (İREF) , birkaç yıldır Türkiye'nin liderlerine tedavi ve rehabilitasyon tedbirleriyle ilgili özel teklifler sunulmuş olup henüz bir ilerleme kaydedilmemiştir. Ancak, adaletin yasal yollardan tecellisi için, Rum toplumuna yönelik hak ihlallerinin mahkemelere taşınmasına ilişkin gerekli girişimlerin gündeme alınacağını bildiriyoruz.

Επιτυχίες τελειόφοιτων Λυκείων στις Φετινές Εισαγωγικές Εξετάσεις των ΑΕΙ που είχαν υποστηριχθεί το σχολικό έτος 2023-24 από την ΟιομΚω
Το Διοικητικό Συμβούλιο συγχαίρει τις νέες και τους νέους για τις επιτυχίες τους, εύχεται καλή συνέχεια των σπουδών τους και διαβεβαιώνει ότι θα είναι πάντα μαζί τους

Ανδρονίκη Καρανισδη	Τμήμα Βιοτεχνολογίας και Βιοχημείας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Άννα Ραφαηλία Καρανιάδη	Τμήμα Ψηφιακών τεχνών και κινηματογράφου, ΕΚΠΑ
Αδριανός Οικονόμου	Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών
Ελένη Μαυρίδη	Πάντειο Πανεπιστήμιο Δημόσια Διοίκηση
Ιορδανόπουλος Βύρων	Τμήμα 'Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών' του Πανεπιστημίου Αιγαίου
Γιάννης Κουλερής	Εσωτερική Αρχιτεκτονική Διακόσμηση κι Σχεδιασμός Αντικειμένων, Δημόσιο ΣΑΕΚ / ΙΕΚ
Δοπτόγλου Γεώργιος	Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών ΕΜΠ
Αντωνία Κουκουρίδη	Εργοθεραπεία, Παν. Δυτικής Μακεδονίας
Χριστίνα Χρηστίδη	Εφαρμοσμένης Πληροφορικής-Επιστήμη και Τεχνολογίας Υλικών, Παν. Μακεδονίας
Χρήστος Δημόπουλος	Γεωπονικό πανεπιστήμιο Αθηνών-τμήμα Αξιοποίησης φυσικών πόρων και γεωργικής μηχανικής.
Κωνσταντίνα Βιρτσώνη	Τμήμα οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων, Πανεπ. Πειραιά.
Ιωάννης Μιχαλακέλης	Τμήμα Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας Ιόνιο Πανεπιστήμιο
	Παν. Αιγαίου, Τμήμα Στατιστικής & Αναλογιστ. Χρημα/ομικών Μαθηματικών.

Τσέλιος Γεώργιος	Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Οικονομικό Παν. Αθηνών
Δημήτρης Κάραλης	Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ.
Αναστασία Δότσου	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης
Στυλιανός Μάριος Γεωργιάδης	Σχολή Τεχνολόγων τροφίμων στο Αργοστόλι.
Οδυσσέας Σαράντης	Ιατρική Σχολή , Πανεπ Πατρών
Γεώργιος Καδής	Μηχανολόγων Μηχανικών, Α.Π.Θεσσαλονίκης
Σιλουανός Μπεγάκης	Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρολογικών Υπολογιστών, Παν. Πατρών
Ζωή Τζαμαλή	Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών Αιγάλεω, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Αγγελική Αϊβάντογλου	Σχολή Μηχανικών Περιβάλλοντος στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
Χαρά Καλούμενου	Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Παν. Μακεδονίας
Βάιος Καραγιάννης	Τμήμα Πληροφορικής με Εφαρμογές στην Βιοϊατρική-Λαμία.
Έκτωρ Κοκκαλίδης	Σχολή Αρχιτεκτόνων Ε.Μ. Πολυτεχνείου
Σταύρος Μουταφίδης	Τμήμα Μηχανικών Υπολογιστών & Πληροφορικής , Παν. Πατρών.

Είναι ιδιαίτερα ευχάριστο γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υποψηφίων έχουν εισαχθεί στην πρώτη σχολή/τμήμα επιλογής τους με πολύ υψηλή σειρά.

Οι 28 μαθήτριες/ες που πέρσι φοιτούσαν στην Β' Λυκείου έχουν προβιβαστεί με πολύ υψηλούς βαθμούς.

Το νέο Πρόγραμμα για την Υποστήριξη των Μαθητών Β' και Γ' Λυκείου θα ανακοινωθεί αρχές Σεπτεμβρίου.

Ψηφίσθηκε άρθρο σε Νόμο του Υπ. Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού που αφορά τους μαθητές Ομογενειακών Σχολείων με Ελληνική υπηκοότητα
τίτλος άρθρου:

Ζητήματα ομογενειακών σχολείων Κωνσταντινούπολης και Ελληνικού Γυμνασίου Λυκείου Ίμβρου - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 14 ν. 2640/1998

Η παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2640/1998 (Α' 206), περί βεβαιώσεων και πιστοποιητικών σπουδών ομογενειακών σχολείων Κωνσταντινούπολης και Ίμβρου, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι βεβαιώσεις ή τα πιστοποιητικά σπουδών που χορηγούνται στους μαθητές ελληνικής υπηκοότητας από τα ομογενειακά σχολεία Κωνσταντινούπολης και Ίμβρου από την έναρξη λειτουργίας τους, με τα οποία βεβαιώνεται η περάτωση σπουδών σε αυτά είναι ισότιμα προς τα απολυτήρια Γυμνασίου και Λυκείου της ημεδαπής. Οι μαθητές ελληνικής υπηκοότητας των ομογενειακών σχολείων Κωνσταντινούπολης και Ίμβρου που έχουν βεβαίωση ή πιστοποιητικό σπουδών των ανωτέρω σχολείων ανεξάρτητα από το έτος λήψης τους, με το οποίο βεβαιώνεται η περάτωση των σπουδών στο Λύκειο, μπορούν, κατόπιν αίτησής τους, να λάβουν μέρος σε απολυτήριες εξετάσεις Γενικών Λυκείων 62 της Δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ενώπιον του Συλλόγου Διδασκόντων και να λάβουν απολυτήριο τίτλο από το Γενικό Λύκειο στις εξετάσεις του οποίου θα συμμετάσχουν. Οι μαθητές της παρ. 2 εξετάζονται γραπτά και προφορικά σε ύλη που καθορίζει ο οικείος Σύλλογος Διδασκόντων από τα σχολικά εγχειρίδια των μαθημάτων της ιστορίας γενικής παιδείας, νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας και θρησκευτικών της Γ' τάξης του Γενικού Λυκείου με θέματα ανάπτυξης – ανοιχτού τύπου. Οι εξετάσεις διενεργούνται με ευθύνη του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων του σχολείου. Τα γραπτά διορθώνονται από τους διδάσκοντες ή από εκπαιδευτικούς του σχολείου που έχουν τα συγκεκριμένα μαθήματα ως πρώτη ή δεύτερη ανάθεση. Επιτυχόντες θεωρούνται όσοι σε κάθε ένα από τα τρία εξεταζόμενα μαθήματα έλαβαν βαθμό ίσο τουλάχιστον με τη βαθμολογική βάση του δέκα (10) και στη γραπτή και στην προφορική εξέταση. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού καθορίζονται οι σχολικές μονάδες, ο χρόνος υποβολής της αίτησης, ο χρόνος της εξέτασης, ο τρόπος των εξετάσεων, το περιεχόμενο της εξέτασης των μαθημάτων, ο τρόπος

διατύπωσης των θεμάτων, ο τρόπος βαθμολόγησης και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία των εξετάσεων. Στους επιτυχόντες των εξετάσεων της παρ. 3 χορηγείται απολυτήριο του Γενικού Λυκείου στις εξετάσεις του οποίου συμμετείχαν. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού καθορίζονται ο τύπος του απολυτηρίου, το περιεχόμενό του και ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του απολυτηρίου».

Απόσπασμα από την Εισηγητική Έκθεση του Νομοσχεδίου που αφορά το αναφερόμενο Άρθρο

Τα ομογενειακά σχολεία της Κωνσταντινούπολης και της Ίμβρου λειτουργούν σύμφωνα με τη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάνης του 1923 και το Μορφωτικό Πρωτόκολλο Ελλάδας – Τουρκίας του 1968. Το συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους σε συνδυασμό με την ιστορία και την αποστολή τους τα καθιστά μοναδικά και επιβάλλει τη θεσμοθέτηση πρόσφορων μέτρων για την υποστήριξή τους. Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία τους, στα σχολεία αυτά φοιτούν μόνο μαθητές και μαθήτριες που ανήκουν στην ελληνική ορθόδοξη χριστιανική μειονότητα της Κωνσταντινούπολης και της Ίμβρου και, κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται και η φοίτηση μαθητών και μαθητριών που δεν είναι μέλη της μειονότητας με την ιδιότητα του «επισκέπτη μαθητή». Στους επισκέπτες μαθητές επιτρέπεται η φοίτηση μόνο στα μαθήματα που διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα και κατά συνέπεια δεν απονέμεται απολυτήριο τίτλος σπουδών του ομογενειακού σχολείου στο οποίο φοίτησαν αλλά βεβαίωση ή πιστοποιητικό σπουδών. Η Ελληνική Πολιτεία ειδικά για τους μαθητές που έχουν ελληνική υπηκοότητα και είναι κάτοχοι βεβαίωσης ή πιστοποιητικού σπουδών, έχει λάβει σχετική μέριμνα ώστε αυτά να αναγνωρίζονται ως ισότιμα με απολυτήριο λυκείου, με αποτέλεσμα οι εν λόγω μαθητές να έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις πανελλαδικές εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας. Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙΟΜΚΩ) υπέβαλε αίτημα στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ώστε στους μαθητές ελληνικής υπηκοότητας που διαθέτουν βεβαίωση ή πιστοποιητικό σπουδών της τελευταίας τάξης του Λυκείου των ομογενειακών σχολείων να δίνεται και απολυτήριο ελληνικού Γενικού Λυκείου. Με τη διάταξη αυτή ικανοποιείται το σχετικό αίτημα με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο.

**Το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και οι υποχρεώσεις των κρατών
υπό το φως της νομολογίας του ΕΔΔΑ***

Γιούλη Βούλγαρη

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, μέλος Δ.Σ. της ΟιομΚω

Μία είδηση με ενδιαφέρον, η οποία δεν έτυχε της δέουσας προσοχής, είναι η δημοσίευση, την 20.05.2024 της πολυαναμενόμενης – από εκείνους οι οποίοι παρακολουθούσαν το ζήτημα – απόφασης του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Τουρκίας σχετικά με το ζήτημα της μη διενέργειας εκλογών, επί 33 έτη, στο Μείζον Φιλανθρωπικό Ίδρυμα της Ελληνο-Ορθόδοξης Μειονότητας της Κωνσταντινούπολης, Βαλουκλή. Η απόφαση αυτή έθεσε τέρμα σε έναν δικαστικό αγώνα τον οποίο είχαν ξεκινήσει το έτος 2014 μέλη της Ομογένειας, ένα εκ των οποίων, μέλος του Δ.Σ. της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.), με νομικό παραστάτη τον δικηγόρο Κωνσταντινούπολης κ. Τζεμ Σοφούογλου.

Όπως προκύπτει από την απόφαση, στο Ίδρυμα Ελληνικού Νοσοκομείου Balikli - ένα κοινοτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε το 1794 με δωρεές με σκοπό τη συνένωση των ελληνικών νοσοκομείων της Κωνσταντινούπολης κάτω από μια ενιαία στέγη – εκλογές για την ανάδειξη των μελών διοίκησης πραγματοποιήθηκαν για τελευταία φορά το έτος 1991. Τούτο, διότι, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με την ισχύουσα στην Τουρκία νομοθεσία, τα σχετικά με τον καθορισμό των διαδικασιών εκλογής των διοικήσεων των κοινοτικών ιδρυμάτων ρυθμίζονται με Κανονισμό, οι δε διατάξεις του Κανονισμού έτους 2008 για την εκλογή των Δ.Σ. των κοινοτικών ιδρυμάτων καταργήθηκαν με τον Κανονισμό έτους 2013. Το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο της Τουρκίας έκρινε ότι **η μη διενέργεια, επί σειρά ετών, εκλογών στο Ίδρυμα ΒΑΛΟΥΚΛΗ, με την αιτιολογία ότι από 19.01.2013 δεν υπήρχε Κανονισμός εν ισχύ ο οποίος να ρυθμίζει τις σχετικές εκλογικές διαδικασίες και η παράλειψη της Διοίκησης να εκδώσει τέτοιο Κανονισμό, δημιούργησαν νομοθετικό κενό που εμπόδιζε, για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, την άσκηση του θεμελιώδους δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και καθιστούσε αδύνατη την πρόσβαση στα επιμέρους δικαιώματα που απορρέουν από την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.** Ως εκ τούτου, κατά την απόφαση, το κράτος παρέλειψε να εκπληρώσει τις θετικές του υποχρεώσεις για να διασφαλίσει ότι οι προσφεύγοντες απολαμβάνουν πράγματι το δικαίωμα να ενεργούν οργανωμένα για λογαριασμό τους και για λογαριασμό των μελών των εν λόγω ιδρυμάτων.

*https://www.lawspot.gr/nomika-blogs/gioyli_voylgari/dikaioma-toy-synetairizethai-kai-oi-ypohreoseis-ton-kraton-ypo-fos-tis

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η απόφαση στην ανάλυση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι υπό το φως της νομολογίας του Ε.Δ.Δ.Α., το οποίο έχει δεχθεί ότι όταν η κοινωνία των πολιτών λειτουργεί με υγιή τρόπο, η συμμετοχή των πολιτών στη δημοκρατική διαδικασία πραγματοποιείται σε μεγάλο βαθμό μέσω της συμμετοχής τους σε ενώσεις όπου μπορούν να ενσωματωθούν μεταξύ τους και να επιδιώξουν κοινούς στόχους από κοινού (Gorzelik και άλλοι κατά Πολωνίας, Β. Νο: 44158/98, 17/2/2004, § 92). Επισημάνθηκε ότι το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι για τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες (Gorzelik και άλλοι κατά Πολωνίας, 92, 93). Σύμφωνα με την απόφαση, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι παρέχει συνταγματική προστασία κατά της παρέμβασης στο δικαίωμα αυτό από τη δημόσια εξουσία και, σε ορισμένες περιπτώσεις, κατά της παρέμβασης από ιδιώτες. Η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι επιβάλλει στο κράτος όχι μόνο την αρνητική υποχρέωση να μην παρεμβαίνει, αλλά και **μια σειρά από θετικές υποχρεώσεις για την παροχή προστασίας έναντι παρεμβάσεων από τρίτους, καθώς και την υποχρέωση να θεσπίσει τους απαραίτητους θεσμούς**. Ο γνήσιος και αποτελεσματικός σεβασμός της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι δεν περιορίζεται σε απλή υποχρέωση αποχής εκ μέρους του κράτους, καθώς μια καθαρά αρνητική αντίληψη δεν θα ήταν συμβατή ούτε με τον σκοπό του άρθρου 11 ούτε με την Ε.Σ.Δ.Α., επομένως, μπορεί να υπάρχουν θετικές υποχρεώσεις για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των ελευθεριών αυτών (Wilson & National Union of Journalists and Others κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Β. Νο: 30668/96, 30671/96, 30678/96, § 41). Κατά την απόφαση, οι θετικές υποχρεώσεις έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες, τα οποία είναι πιο ευάλωτα στη θυματοποίηση (Bączkowski και άλλοι κατά Πολωνίας, Β. Νο. 1543/06, 24/9/2007, § 64), η δε προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων συνέχεται με τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Σε χρόνο πριν την έκδοση της απόφασης, την 18.06.2022, μετά από αναμονή 9 ετών, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκίας ο Κανονισμός για την εκλογή των μη-Μουσουλμανικών Κοινοτικών Ιδρυμάτων, από τον οποίο, όμως, εξαιρούνταν τα νοσοκομειακά ιδρύματα, όπως είναι το Ίδρυμα Βαλουκλή, για τα οποία οριζόταν ότι μέχρι τέλους έτους 2022, θα εκδίκετο ειδικός κανονισμός, με την πρόβλεψη να διενεργηθούν εκλογές μέχρι το τέλος του έτους 2023. Παρά την πάροδο 18 μηνών, δεν έχει εκδοθεί ο Κανονισμός για τα νοσοκομειακά Ιδρύματα. Η συμμόρφωση προς την σχολιαζόμενη απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Τουρκίας αναμένεται με ενδιαφέρον και διότι από τις κρίσεις τις οποίες η απόφαση διαλαμβάνει, εγείρεται και το ζήτημα της νόμιμης εν Ελλάδι εκπροσώπησης του Ιδρύματος Βαλουκλή και της διενέργειας πράξεων διαχείρισης της περιουσίας του.

İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU

Duyuru

Marko Pitsipios Paşa Anısına Ödül

6 Temmuz 2024

İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonu Yönetim Kurulu, 4 Temmuz 2024 tarihli toplantısında, yukarıdaki ödül için sunulan adaylıkları, Adaylıkları Değerlendirme Komitesi üyeleri tarafından sunulan önerileri ve tartışmaların ardından aşağıdakilere karar verdi:

- 1) Birincilik Ödülünü, Kalp Cerrahisi Profesörü Sn. Afksentios Kalagos'a, çok yönlü bilimsel çalışmalarını göz önünde bulundurarak ve aynı zamanda sosyal tıbbi katkılarını göz önünde bulundurarak verir.
- 2) İkincilik Ödülü olarak, Sn. Atilla Büyükgebiz ve Sn. Hande Kaymakçalan Çelebiler'e, aynı zamanda sosyal tıp konularıyla ilgili uzun yıllar süren bilimsel çalışmaları için de ödül verilmektedir.
- 3) Genç doktorlar Sn. Talar Vartanoğlu Aktokmakyan, Sn. Ege Can Şerefoğlu, Sn. Danae Apatsidou, Sn. Natalia Tsakiroglou ve Sn. Lazaros Giofoglou'ya, gönüllü çalışmaları içeren ve topluma hizmetlerden ilham alan olağanüstü bilimsel çalışmalarını takdir ederek bir Takdir Ödülü verir.

Ödül töreni gelecek dönemde gerçekleşecek ve zamanında duyurulacaktır.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Ανακοίνωση

Βραβείο στη Μνήμη του Μάρκου Πιτσιπιού Πασά

6 Ιουλίου 2024

Το Δ.Σ. της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών, στη συνεδρίαση της 4^{ης} Ιουλίου 2024, έχοντας υπόψη τις υποβληθείσες υποψηφιότητες για το ως ανωτέρω βραβείο, τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τα μέλη της Επιτροπής αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων και μετά από συζήτηση αποφάσισε τα ακόλουθα:

1) Απονέμει το Πρώτο Βραβείο στον Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής κύριο Αυξέντιο Καλαγκό, λαμβάνοντας υπόψη το πολυσχιδές επιστημονικό έργο του, ταυτόχρονα προς την κοινωνικής ιατρικής προσφορά του.

2) Ως Δεύτερο Βραβείο απονέμει εξίσου στους: κύριο Atilla Büyükgelibiz και κυρία Hande Kaymakçalan Çelebiler για το πολύχρονο επιστημονικό έργο τους, που σχετίζεται συγχρόνως και προς θέματα κοινωνικής ιατρικής.

3) Απονέμει Έπαινο, αναγνωρίζοντας το αξιόλογο επιστημονικό έργο τους, που περιλαμβάνει εθελοντική προσφορά και εμπνέεται υπηρεσιών προς την κοινωνία, στους νεότερους ιατρούς κυρία Talar Vartanoğlu Aktokmakyan, κύριο Ege Can Serefoglu, κυρία Δανάη Απατσίδου, κυρία Ναταλία Τσακίρογλου και κύριο Λάζαρο Γιόφογλου .

Η τελετή απονομής βραβείων θα γίνει την επόμενη περίοδο και θα ανακοινωθεί έγκαιρα.

The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con.

"Minas Tsitsakos"

ALL ACTIONS CONTINUED DURING THIS SUMMER MONTHS

It started in 2013 and continues—in collaboration with the member associations of Ec.Fe.Con.—with all its actions, since the needs of solidarity with fellow human beings are increasing. The successive crises of the last decade have accumulated many problems and government care is very limited.

Solidarity with the weak has always been dominant cultural component of Romiosyni.

In summary, the actions of the Program are:

- Provision shelter to 75 homeless people.
- Distribution of 150 vouchers each month to deprived families to purchase food from supermarkets.
- Provision medicines and health materials to 32 families.
  - Ensuring access to medical services.
  - Facilitating the entrance of alone old to care houses.
    - Finding blood to those in need.
- Reconnection of electricity in residences being cut because of debts.
- Dealing with bureaucratic difficulties that deprive Greek refugees of basic human rights, such as the difficulties of issuing residence permits, naturalization and SOCIAL SECURITY NUMBER (AMKA)
- Undertaking the cost funeral expenses of those not having anyone (2 in July 2024)
  - Downpayment of rents for those being driven out of their homes
- Carrying out follow-up expenses for uninsured and non-insured relatives.

IN THE PAST MONTH ALONE WE HAD 4 NEW OWNER APPLICATIONS

NEED OF OUR FELLOW CITIZENS

TO BE UPDATED CONTACT US AT nnap@otenet.gr

Ec.Fe.Con. HAS NO REGULAR INCOME AND THE PROGRAM IS BASED ON PERIODIC DONATIONS FROM FOUNDATIONS AND INDIVIDUALS.

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληλεγγύη κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιοσύνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
- Διανομές 150 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 32 οικογένειες.
  - Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
    - Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
  - Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Πληρωμή ενοικίων για τους πρώτους 2 μήνες που υφίστανται εξώσεις όταν υπάρχει αδυναμία
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς (τον Ιούλιο 2024 μήνα 2)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ nnap@otenet.gr

ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΛΠΙΣ» ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΕΚΠΑΤΡΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟ

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΛΠΙΣ, προσκαλεί οικογένειες που τουλάχιστον ένα μέλος τους ανήκει στην εκπατρισμένη Κοινότητα των Ρωμιών της Πόλης, εφόσον ενδιαφέρονται να εκδηλώσουν την πρόθεσή τους για τη συμμετοχή τους στην αναφερόμενη Δράση που αποσκοπεί στην υποστήριξη οικογενειών που επιθυμούν να εγκατασταθούν και να ζήσουν στην Κωνσταντινούπολη ως μέλη της Ομογένειας.

Σκοπός της Δράσης είναι η υποστήριξη της προετοιμασίας και η διεύρυνση του επαναπατρισμού στην Κωνσταντινούπολη, όπως επίσης και η υποστήριξη για ένα μεταβατικό διάστημα μετά από την εγκατάσταση στην Πόλη. Κάθε περίπτωση θα εξεταστεί από την αρμόδια Επιτροπή ανεξάρτητα. Προτεραιότητα θα δοθεί σε οικογένειες με παιδιά με τη δέσμευση ότι θα σπουδάσουν στα Ομογενειακά σχολεία.

Οι ενδιαφερόμενες/οι παρακαλούνται να αποστείλουν το συντομότερο δυνατόν email στη διεύθυνση: npar@otenet.gr εκδηλώνοντας το ενδιαφέρον τους, ώστε να αρχίσει η διαδικασία της πιθανής ένταξής τους στην αναφερόμενη Δράση.

ΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΠΙΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΕ ΑΕΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ
ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥΣ ΑΕΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ

Το Πρόγραμμα είναι ανοικτό σε συνεχή βάση και έχουν επιλεξιμότητα οι απόφοιτες/οι ΑΕΙ με την προϋπόθεση ότι έχουν ή θα γίνουν δεκτοί από Πανεπιστήμια της Κωνσταντινούπολης σε οποιαδήποτε κλάδο επιστήμης. Οι υποψήφιοι/οι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με την ΟιΟμΚω npar@otenet.gr

ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ
(Ιούλιος 2024)

Το Δ.Σ. ευχαριστεί πάρα πολύ για τις δωρεές προς το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης: κ. Νίνο Ελματζόγλου, 300 Ευρώ εις μνήμη των γονέων του Παντελή και Ιωάννα, κ. Δημήτριο Κλεάνθη Τίλλιο, 1000 Ευρώ, Μαρία Χρηστίδη 50 Ευρώ και για το Πρόγραμμα Υποτροφιών Μεταπτυχιακών Φοιτητών της Κωνσταντινούπολης: το ΑΜΚΕ/ΑΙΓΕΑΣ 2.500 Ευρώ.

Η Μονή Χριστού Σωτήρος Κωνσταντινουπόλεως

Η Μονή Χριστού Σωτήρος της Χώρας βρίσκεται στη βορειοδυτική βυζαντινή Κωνσταντινούπολη κοντά στη Χαρίσια Πύλη (Αδριανουπόλεως), νότια του Παλατιού του Πορφυρογέννητου (Tekfur Sarayı). Τα καλοδιατηρημένα ψηφιδωτά και οι τοιχογραφίες του σωζόμενου καθολικού της Μονής αποτελούν σημαντικά δείγματα μνημειακής τέχνης της υστεροβυζαντινής περιόδου. Η Μονή αποτελεί μέρος των Ιστορικών Περιοχών της Κωνσταντινούπολης της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Ο έξω αστικός χαρακτήρας της περιοχής φαίνεται να δικαιολογεί την ονομασία Χώρα. Η περιοχή βρισκόταν αρχικά έξω από τα τείχη της πόλης που χτίστηκε από τον Μέγα Κωνσταντίνο, αλλά επίσης συνέχισε να κατοικείται αραιά μέχρι και τα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Οι επιγραφές της διακόσμησής της προσδιορίζουν τον Χριστό ως «τη γη των ζωντανών» και την Παναγία ως «το δοχείο του ακατάσχετου».

Η πρώιμη ιστορία της Μονής είναι ασαφής. Σύμφωνα με μια παράδοση, τα λείψανα του Αγίου Βαβύλα βρισκόταν εδώ στις αρχές του 4ου αιώνα. Μια άλλη παράδοση αποδίδει την ίδρυσή της στον Άγιο Θεόδωρο, θείο της Θεοδώρας, συζύγου του Ιουστινιανού Α'. Ένας πιο σίγουρος ιδρυτής είναι ο στρατηγός Κρίσπος, γαμπρός του αυτοκράτορα Φωκά, ο οποίος υποτίθεται ότι ίδρυσε τη μονή τον 7ο αιώνα, όταν ο Ηράκλειος τον ανάγκασε να αποσυρθεί από τα δημόσια. Η παλαιότερη αρχαιολογική μαρτυρία είναι οι θολωτές υποκατασκευές κάτω από το ναό, οι οποίες έχουν χρονολογηθεί ήδη από τον 6ο αιώνα. Η Χώρα αποτέλεσε κέντρο της αντίστασης κατά της εικονομαχίας τον 8ο και 9ο αιώνα, με ηγούμενο τον εικονολάτρη Άγιο Μιχαήλ Συγγέλλο. Εκεί έχουν ταφεί και άλλοι εικονολάτρες άγιοι, μεταξύ των οποίων ο καθαιρεθείς Πατριάρχης Γερμανός και ο Θεοφάνης Γράπτος. Η πρώτη φάση της σημερινής δομής χρονολογείται στον 11ο αιώνα, όταν η Μαρία Δούκαινα, πεθερά του Αλέξιου Α', αναστήλωσε το μοναστήρι γύρω στο 1077-1081. Η Χώρα ανακαινίστηκε και πάλι τον 12ο αιώνα (ίσως μετά από ζημιές από σεισμό) από τον σεβαστοκράτορα Ισαάκιο Κομνηνό (απεικονίζεται στα ψηφιδωτά της Δέησης στον εσωτερικό νάρθηκα), όταν πήρε τη μορφή ατροφικού ελληνικού σταυρού. Ο Ισαάκιος Κομνηνός, ο μικρότερος αδελφός του αυτοκράτορα Ιωάννη Β' Κομνηνού (1118-1143), έχτισε τον τάφο του στη Μονή της Χώρας, αν και αργότερα τάφηκε στη Μονή Κοσμοσώτηρας στη Βέρα (σημερινές Φέρες, Ελλάδα).

Ο Πατριάρχης Κοσμάς ενταφιάστηκε επίσης στη Μονή της Χώρας το 1081. Η Μονή υπέστη ζημιές και ερειπώθηκε κατά τη διάρκεια της Λατινικής Κατοχής της Κωνσταντινούπολης (1204-1261). Ο λόγιος Μάξιμος Πλανούδης και ο Πατριάρχης Αθανάσιος σχολίασαν αμφότεροι την κακή της κατάσταση μετά την ανακατάληψη της πόλης το 1261. Η μοναχή Μελάνη (πρώην Μαρία, κόρη του αυτοκράτορα Μιχαήλ Η') έκανε δωρεές στη Μονή και

ενδεχομένως χρηματοδότησε κάποιες επισκευές, καθώς απεικονίζεται στο ψηφιδωτό της Δέησης στον εσωτερικό νάρθηκα.

Ο Θεόδωρος Μετοχίτης άρχισε να αποκαθιστά τη Χώρα σε μεγάλη κλίμακα γύρω στο 1315. Ήταν αρχικά υπουργός του θησαυροφυλακίου όταν ξεκίνησε το έργο και στη συνέχεια προήχθη σε μεγάλο λογοθέτη με την σημερινή αντιστοιχία του πρωθυπουργού (1316-1321). Ήταν επίσης ένας από τους σπουδαιότερους λόγιους της εποχής του και ο πρώτος μη αυτοκρατορικός ιδρυτής μοναστηριού στην Ύστερη Βυζαντινή εποχή. Η προσωπογραφία του βρίσκεται πάνω από την είσοδο του ναού, όπου απεικονίζεται να προσφέρει την εκκλησία στον Χριστό. Η εκκλησία ανακατασκευάστηκε εκτενώς και διακοσμήθηκε πλούσια με ψηφιδωτά και τοιχογραφίες από τον Μετοχίτη. Η Μονή που επανίδρυσε ο Μετοχίτης προικοδοτήθηκε με σημαντικά κτήματα, καθώς και με νοσοκομείο και δημόσια μαιευτήριο. Επίσης, δώρισε την εκτεταμένη συλλογή βιβλίων του, καθιστώντας την, την πιο ολοκληρωμένη βιβλιοθήκη της Κωνσταντινούπολης κατά την Ύστερη Βυζαντινή εποχή. Ο Μετοχίτης ενεπλάκη στην εμφύλια διαμάχη του Αυτοκράτορα Ανδρόνικου Β' με τον εγγονό του Ανδρόνικου Γ' με συνέπεια το 1328 να καθαιρεθεί και εξοριστεί στο Διδυμότειχο για δύο χρόνια, επέστρεψε στη Χώρα ως μοναχός και ενεταφιάστηκε εκεί το 1332. Αρκετές άλλες υστεροβυζαντινές ελίτ, μεταξύ των οποίων ο Μιχαήλ Τορνίκης και η σύζυγός του (μοναχός Μακάριος και μοναχή Ευγενία), ενεταφιάστηκαν επίσης στην Μονή της Χώρας.

Η Χώρα ήταν μία από τις πρώτες εκκλησίες που λεηλατήθηκαν όταν οι Οθωμανοί κατέλαβαν την πόλη το 1453. Σύμφωνα με μια παράδοση, η εικόνα της Παναγίας Οδηγήτριας, η οποία φυλασσόταν στη Χώρα το 1453, κόπηκε σε κομμάτια από τους Οθωμανούς στρατιώτες που εισήλθαν στην πόλη από την Πύλη της Αδριανούπολης. Η Χώρα μετατράπηκε σε τζαμί κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Βαγιαζήτ Β' από τον μεγάλο βεζίρη Ατίκ Αλή Πασά πριν από το 1511, ο οποίος ίδρυσε το θρησκευτικό της κληροδοτήμα (vakf). Έγινε γνωστή Kariye Camii (από την αραβική μετάφραση του Chora). Εκείνη την εποχή προστέθηκε ένα μιχράμπ, ενώ το καμπαναριό του κατεδαφίστηκε και αντικαταστάθηκε από μιναρέ. Τα ψηφιδωτά και οι τοιχογραφίες καλύφθηκαν εν μέρει με γύψο γύρω στον 17ο ή 18ο αιώνα. Στον σεισμό του 1766 υπέστη σοβαρές ζημιές και επισκευάστηκε. Το ίδιο συνέβη και με τον σεισμό του 1894, ο οποίος προκάλεσε σοβαρές ζημιές στο κτίριο και κατάρρευση του μιναρέ.

Το 1945 η Χώρα μετατράπηκε σε μουσείο και τέθηκε υπό τη δικαιοδοσία του Μουσείου της Αγίας Σοφίας. Από το 1947, το Βυζαντινό Ινστιτούτο της Αμερικής (και αργότερα το Dumbarton Oaks Field Committee) ξεκίνησε τη συντήρηση της Χώρας, καθαρίζοντας τα ψηφιδωτά και τις τοιχογραφίες και αποκαθιστώντας το κτίριο. Από το 2013 έχουν γίνει σοβαρές εργασίες συντήρησης ενώ πρόσφατα (2020) μαζί με την Αγία Σοφία Κωνσταντινουπόλεως.

**Φωτογραφίες από την Μονή Χρηστού Σωτήρος με διαφορά 110 ετών.
Οι ασπρόμαυρες προέρχονται από το Αρχείο του Ευγένιου Δαλεζίου
Οι έγχρωμες είναι σύγχρονες**

Οι συνθήκες που ο Θεόδωρος Μετοχίτης ως κήτωρ ανακαίνισε εκ βάθρων τη Μονή της Χώρας

Δρ. Αιμιλία Ξανθοπούλου, Δρ. Νικόλαος Ουζούνογλου

Η ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τη Λατινική κυριαρχία τον Ιούλιο του 1261, αν και υπήρξε τυπικά η αποκατάσταση της Βυζαντινής οικουμένης, στην πραγματικότητα οι νέες συνθήκες ήταν κάθε άλλο παρά τέτοιες. Η Αυτοκρατορία πλέον ήταν κατακερματισμένη με πολλά τμήματά της να είναι ακόμα υπό Λατινική κατοχή. Ο

Λατίνος Βονιφάτιος Μομφερατικός παίρνει το «Βασίλειο της Θεσσαλονίκης», πουλάει την Κρήτη στους Βενετούς, για να εξασφαλίσει την υποστήριξή τους. Ο επίσης Λατίνος Γοδεφρίδος Βιλαρδουίνος κρατά μεγάλο μέρος της Πελοποννήσου και το Πριγκιπάτο της Αχαΐας, που ονομάζεται «Φράγκικο Κράτος του Μοριά».

Από την πλευρά του Βυζαντίου, τρεις είναι οι σημαντικές συσπειρώσεις: Δύο εγγονοί του Ανδρόνικου Α΄ Κομνηνού ιδρύουν την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας, όπου βασιλεύουν μέχρι το 1461. Το δεύτερο κράτος δημιουργείται στην Ήπειρο. Ο Μιχαήλ, απόγονος των Δουκών, κατακτά ολόκληρη την περιοχή της Θεσσαλίας. Ο Θεόδωρος Λάσκαρης εδραιώνεται στη Νίκαια και το 1208 στέφεται Αυτοκράτορας με το όνομα Θεόδωρος Α΄. Οι διαμάχες μεταξύ αυτών των τριών κρατιδίων είναι συνεχείς.

Συγχρόνως εμφανίζεται και η απειλή του Καρόλου Ντε Ανζού του Γάλλου βασιλέα της Σικελίας που στοχεύει να εκστρατεύσει κατά της Κωνσταντινούπολης. Η τελευταία απειλή εξουδετερώθηκε χάρη στην οργάνωση από τον Βυζαντινό Αυτοκράτορα Μιχαήλ Η΄, με αριστοτεχνικό τρόπο της εξέγερσης των κατοίκων της Σικελίας κατά της Γαλλικής αριστοκρατίας, με τον «Σικελικό Εσπερινό» (30 Μαρτίου 1282), που κόστισε όμως όλο το βυζαντινό αυτοκρατορικό θησαυροφυλάκιο.

- Το δικαιολογημένο μίσος προς τη Δύση, με την εικόνα του απόλυτου βάρβαρου, είχε σαν συνέπεια οι λόγιοι του Βυζαντίου, αντί της εξασθενημένης αυτοκρατορικής εξουσίας που στο παρελθόν ήταν η εκπροσώπηση του Θεού επί της γης, τώρα να αναζητούν τον φωτισμένο κυβερνήτη, που θύμιζε τις ελληνιστικές ιδέες. Αντί της απολίτιστης Δύσης αναζητείται η σχέση με την κλασική ελληνική παιδεία με μελέτη ξανά των αρχαίων κειμένων με πρώτο τον Πλάτωνα που ποτέ δεν είχε πάψει να είναι προσφιλής στο Βυζάντιο. Οι εναλλακτικές αυτές ιδεολογικές αναζητήσεις δημιουργούν την περίφημη «Παλαιολογία Αναγέννηση» με κορυφαίους εκπροσώπους των γραμμάτων και των τεχνών. Στον απλό λαό, αυτές οι ιδεολογικές αναζητήσεις εμφανίζονται με τη μορφή θεολογικών πεποιθήσεων. Η θρησκευτική ιδεολογική σύγκρουση τη δεκαετία του Γρηγορίου Παλαμά με τον μοναχό Βαρλαάμ της Καλαβρίας, εν μέσω εμφύλιων συγκρούσεων, αποτελεί το πλέον καθοριστικό γεγονός και η επικράτηση της πίστης ότι με την εσωτερίκευση και τον ασκητισμό μπορεί να οδηγηθεί ο άνθρωπος στη σωτηρία, υπήρξε η κύρια αιτία της αντοχής της Ορθοδοξίας στα 500 χρόνια που ακολούθησαν κάτω από εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες.

Ο Θεόδωρος Μετοχίτης, ένας από τους κορυφαίους εκπροσώπους της εποχής και της πολιτιστικής ιστορίας του Βυζαντίου ανατράφηκε κατά το τελευταίο τέταρτο του 13ου αιώνα έχει παρουσία στον δημόσιο βίο από το 1290 μέχρι το 1328. Υπήρξε πρωτοστάτης της κίνησης του ανθρωπισμού, που ξεκίνησε από το Βυζάντιο. Κατείχε άριστη γνώση των αρχαίων κειμένων τόσο φιλοσοφικών όσο και επιστημονικών, άρχισε τη σταδιοδρομία του στη βυζαντινή κρατική μηχανή το 1209 στα χρόνια του Ανδρόνικου Β΄ Παλαιολόγου, του οποίου υπήρξε έμπιστος συνεργάτης. Ασχολήθηκε και με την πολιτική που του επέφερε όχι μόνο οικονομική άνεση, αλλά και τη δυνατότητα να συγκαταλέγεται μεταξύ των ελάχιστων δυνατών αυλικών της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Υπήρξε πετυχημένος διπλωμάτης με διάφορες αποστολές και έντιμος κρατικός λειτουργός. Με αυτή την οικονομική άνεση σχεδίασε και πραγματοποίησε την ανακαίνιση της Μονής της Χώρας, που μέχρι σήμερα μπορεί ο καθένας να διακρίνει τον πλούτο των ψηφιδωτών της, το αξεπέραστο έργο του Μετοχίτη και των οραματισμών του. Το έργο του αυτό της απεικόνισης των θείων με ένα νέο τρόπο, θεωρείται ο πρόδρομος, περίπου 200 χρόνια πριν από την Ιταλική Αναγέννηση.

Ο Θ. Μετοχίτης υπήρξε ιδιαίτερα προσεκτικός να αναμειχθεί στις θρησκευτικές διαμάχες, έχοντας την αρνητική εμπειρία της εξορίας του ιερέα πατέρα του. Ωστόσο στο τέλος του βίου του υπήρξε θύμα της διαμάχης του Αυτοκράτορα Ανδρόνικου Β΄ με τον εγγονό του Ανδρόνικο Γ΄, εξορίστηκε για δύο χρόνια στο Διδυμότειχο με τη δήμευση της περιουσίας του και του επιτραπεί να ζήσει ως μοναχός στην Μονή της Χώρας όπου και ετάφη το 1332. Ο μαθητής του Νικηφόρος Γρηγοράς στη «Ρωμαϊκή Ιστορία», που έγραψε, εγκωμιάζει το πνευματικό ανάστημα του δασκάλου του, όπως και αρκετοί άλλοι βυζαντινοί λόγιοι.

**Επιστολή προς τον Πρύτανη του Εθνικού Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών**

Προς: Καθηγητή Γεράσιμο Σιάσο
Πρύτανη ΕΚΠΑ, Πανεπιστημίου 30, 10679 Αθήνα

3 Ιουλίου 2024

**Θέμα: Συντήρηση των ανδριάντων Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄ και Ρήγα
Φεραίου Βελεστινλή.**

Αξιότιμε κύριε Πρύτανη,

Με λύπη διαπιστώσαμε την κατάσταση στην οποία βρίσκονται ο ανδριάντας του Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄ και ο ανδριάντας του Ρήγα Φεραίου Βελεστινλή, οι οποίοι κοσμούν τα Προπύλαια του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στην περίπτωση κατά την οποία το ΕΚΠΑ δεν επιθυμεί να ζητήσει τη συνδρομή του Υπουργείου Πολιτισμού για τη συντήρηση και αποκατάσταση αυτών, σας γνωρίζουμε ότι η ΟΙΟΜΚΩ - η οποία επί σειρά ετών συμβάλλει επιτυχώς στη συντήρηση και αποκατάσταση, μεταξύ άλλων, μνημείων και έργων τέχνης, τόσο στην Κωνσταντινούπολη όσο και στην Ελλάδα, με την προσεκτική και άοκνη εργασία των έμπειρων εθελοντών μας - είναι στην διάθεση σας να υποστηρίξει την συντήρηση και, όπου δει, αποκατάσταση, των ανωτέρω αναφερόμενων ανδριάντων που βρίσκονται στα προπύλαια του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Με την ευκαιρία αυτή σας ευχόμαστε υγεία, ευτυχία και επιτυχίες στα πρυτανικά καθήκοντα σας.

Με εκτίμηση
Ομοτ. Καθ. (ΕΜΠ) Νικόλαος Ουζούνογλου
Πρόεδρος ΟιομΚω

Πρίν από 970 χρόνια τό 1054 δέν ἔγινε τό Θρυλούμενο Μέγα Σχίσμα μεταξύ τῆς Ἀνατολικῆς καί τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας

Τήν 16^η Ἰουλίου τοῦ 1054 ἔγινε μία ἄδικη καί ἄκυρη πράξη κατά τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μιχαήλ Κηρουλλαρίου στήν Κωνσταντινούπολη*

**Γρηγορίου Λαρεντζάκη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Graz
Ἄρχοντας Μεγάλου Πρωτονοταρίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου**

Καθῆκον ὄλων μας εἶναι ἡ διευκρίνηση καί διόρθωση ἐσφαλμένων καί προκατειλημμένων ἀπόψεων γιά ἱστορικά γεγονότα, τά ὁποῖα, κακῶς ἐρμηνευόμενα καί σκόπιμα ἢ μή σκόπιμα διαστρεβλωμένα, ἔχουν δημιουργήσει ἀρνητικές καί καταστροφικές καταστάσεις αἰώνων καί ἐντός τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Θεωρῶ ὅτι πρέπει νά συμπεριληφθεῖ στά πολύ βαρειά ἀμαρτήματα ἡ παρεξηγημένη καί κακῶς ἀξιολογημένη ἄδικη καί ἄκυρη πράξη τοῦ Καρδινάλιου Οὐμβέρτου στήν Κωνσταντινούπολη τόν Ἰούλιο τοῦ 1054. Ἀποτελεῖ καταστροφική συνέπεια καί μέγα δράμα τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ τό γεγονός ὅτι ἑκατομμύρια χριστιανῶν Ἀνατολῆς καί Δύσεως σχεδόν χίλια χρόνια θεωροῦνται ἀμοιβαία, ἄσπονδοι ἔχθροί καί ἔχουν καταλήξει σέ μιά πλήρη ἀποξένωση καί ἀκοινωνησία μέ βάση τά λυπηρά καί θλιβερά γεγονότα τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1054 καί κατά κύριο λόγο ἐξ αἰτίας μιᾶς ὑπερβολικῆς καί λανθασμένης ἐρμηνείας καί ἀξιολογήσεώς των, χωρίς βέβαια νά ἀγνοεῖται, ὅτι γιά τήν ἀποξένωση τῶν δύο κόσμων συνέβαλαν καί ἄλλα πολύ δυσάρεστα καί ὀδυνηρά γεγονότα στήν πορεία τῆς ἱστορίας. Ἐδῶ ἐπικεντρώνεται τό παρόν στά γεγονότα τοῦ 1054.

Πρίν ἀκριβῶς ἀπό 970 χρόνια ἔγινε στήν Κωνσταντινούπολη μιά ἄδικη καί τελείως ἄκυρη πράξη κατά τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μιχαήλ Κηρουλλαρίου ἀπό τόν Καρδινάλιο Οὐμβέρτο τῆς Σύλβα Κάντιτα, ὁ ὁποῖος τήν 16^η Ἰουλίου τοῦ 1054 κατάθεσε στήν Ἁγία Τράπεζα τῆς Ἁγίας Σοφίας κατά τήν Θεία Λειτουργία Ἀναθεματισμό κατά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἀναθεματισμό, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄκυρος, ἀνυπόστατος καί συνάμα ἀνιστόρητος γεμάτος ἀπό ἱστορικά καί θεολογικά λάθη. Θεολογική συζήτηση γιά θεολογικές διαφορές μεταξύ τῆς Ἀνατολικῆς καί τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας δέν ἔγινε τότε καμμία. Οὔτε ἦταν προγραμματισμένη. Αἰτία τῆς διενέξεως δέν ὑπῆρξαν θεολογικοί λόγοι.

Ὁ ἀναθεματισμός αὐτός δέν ἀφοροῦσε ὀλόκληρη τήν Ἀνατολική Ἐκκλησία, ἐφόσον μεταξύ ἄλλων ὁ Καρδινάλιος Οὐμβέρτος στό ἴδιο κείμενο τοῦ Ἀναθεματισμοῦ, ἀναθεματίζει μέν τον

* Ἀπό: <https://fosfanariou.gr/index.php/2024/07/16/kathigitis-grig-larentzakis-gia-sxisma-1054/>

Πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλλάριο, χαρακτηρίζει όμως τόν Αυτοκράτορα καί τούς κατοίκους τῆς Κωνσταντινουπόλεως καλούς χριστιανούς.

Ὁ ἀναθεματισμός αὐτός ἦταν **ἄκυρος καί χωρίς ἐκκλησιαστικοκανονικό ἔρεισμα.**

1^{ov} διότι ὁ Καρδινάλιος Οὐμβέρτος δέν εἶχε καμμία ἐντολή ἀπό τόν Πάπα νά ἀναθεματίσει τόν Πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλλάριο καί ὅπωςδήποτε οὔτε καί τήν Ἀνατολική δηλ. τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία συλλήβδην!

2^{ov} Ὁ σκοπός τῆς ἀποστολῆς τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτῆς ἦταν νά ἐπιτευχθεῖ μία συμμαχία μεταξύ Ρώμης καί Κωνσταντινουπόλεως γιά νά ἀντιμετωπισθεῖ ὁ κοινός ἐχθρός στήν βόρεια Ἰταλία, οἱ Νορμανδοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν σκοπό νά καταλάβουν τήν Ἰταλία. Καί ἐφόσον στήν Νότια Ἰταλία καί στήν Σικελία ὑπῆρχαν καί βυζαντινές Κοινότητες τό ἐνδιαφέρον γιά μιᾶ κοινή ἄμυνα ἦταν προφανές καί λογικό. Ἡ ἀποστολή αὐτή ἀπέτυχε καί διότι ὁ Καρδινάλιος Οὐμβέρτος ἦταν ὁ πλέον ἀκατάλληλος γιά τήν σημαντική αὐτή ἀποστολή.

3^{ov} Ἄκυρη καί ἀνυπόστατη εἶναι ἡ πράξη αὐτή τοῦ Καρδινάλιου διότι, καί ἂν ἀκόμη ὁ Καρδινάλιος αὐτός εἶχε ἐντολή ἀπό τόν Πάπα νά ἀναθεματίσει τόν Πατριάρχη Μιχαήλ, εἶναι καί ἦταν καί τότε ἤδη γνωστό, ὅτι ὁ Πάπας εἶχεν ἀποθάνει τήν 19^η Ἀπριλίου τοῦ 1054. Ἄρα, καί πάλι τονίζω, δέν εἶχε, ἀλλά καί ἐάν εἶχε τέτοια ἐντολή, ἐφόσον ὁ ἐντολέας ὁ Πάπας ἦταν ἤδη μῆνες νεκρός, ὁ ἐντολοδόχος εἶχε ἀπωλέσει ὅποιαδήποτε ἐντολή. Κατά τό διάστημα τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου τῆς Ρώμης, τά παπικά νομικά δικαιώματα ἀδρανοῦν. Ὁ ρωμαιοκαθολικός καθηγητής τοῦ Κανονικοῦ δικαίου Hugo Schwendenwein ἀναφέρει ὅτι τά δικαιώματα αὐτά ἀδρανοῦν (ruhen=ἐφησυχάζουν).

Εἶναι τραγελαφικοί καί ἐπικίνδυνοι οἱ ἰσχυρισμοί ὠρισμένων κύκλων μάλιστα ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Πάπας ἀναθεμάτισε τήν Ἐκκλησία μας! Ἡ ὅτι «στό ἔτος 1054 ὁ Πάπας Λέων Θ΄ καί ὁ Πατριάρχης Μιχαήλ Α΄ Κηρουλλάριος ἀντάλλαξαν μεταξύ τους Ἀναθέματα.» Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι διασπείρουν παρόμοιες ἀναλήθειες δέν ἔχουν καν τήν συνείδηση πόση σύγχυση καί ζημιὰ προξενοῦν μεταξύ τῶν πιστῶν στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας μας. Δέν ἀνταποκρίνεται ἐπίσης ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ὁ Καρδινάλιος Οὐμβέρτος ἀναθεματίζοντας τόν Πατριάρχη Μιχαήλ ἐνήργησε ἐξ ὀνόματος τοῦ Πάπα Λέοντος.

4^{ov} Καί τό περιεχόμενο τοῦ Κειμένου τοῦ Ἀναθέματος εἶναι ἀπαράδεκτο, ἀνιστόρητο καί «φαιδρό», διότι ἀναφέρει θέματα καί σημεῖα τελείως ἀνιστόρητα, ὅπως π.χ. ὅτι ἡ Ἀνατολική Ἐκκλησία ἀφαίρεσε ἀπό τό Σύμβολο τῆς Πίστεως τό filioque!! κλπ.

Στήν συνέχεια, καί κατά τρόπον ἀμυνόμενος, ὁ Πατριάρχης Μιχαήλ συνεκάλεσε τήν Σύνοδο τήν 24^η Ἰουλίου τοῦ 1054 καί ἀναθεμάττισε τόν Λίβελλο καί τόν Καρδινάλιο καί ὅπωςδήποτε ὄχι συλλήβδην τόν Πάπα καί τήν Δυτική Ἐκκλησία.

Καί ὁ Πατριάρχης Μιχαήλ βιάστηκε μέ τήν αντίδραση αὐτή, διότι, ὅπως τονίζει καί ὁ καθηγητής Βλάσιος Φειδᾶς, ἔπρεπε πρῶτα νά ἐπικοινωνήσῃ καί μέ τήν Ρώμη γιά περισσότερες πληροφορίες καί ἐξηγήσεις, πρᾶγμα τό ὁποῖο δέν ἔπραξε.

Ἐπληροφόρησεν τούς πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς, οἱ ὁποῖοι ὅμως δέν συντάχτηκαν μαζί του. Ὁ ἀντίθετος ἰσχυρισμός ὅτι οἱ Πατριάρχες «συντάχτηκαν μαζί του» καί «ἔτσι συντελέστηκε τό ὀριστικό σχίσμα μεταξύ τῶν δύο ἐκκλησιῶν», δέν ἀνταποκρίνεται πρὸς τα ἱστορικά γεγονότα. Ἀπάντηση ἔχομεν μόνο ἀπό τόν Πατριάρχη Ἀντιοχείας Πέτρο, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐπιτιμᾷ καί συμβουλεύει τόν Πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλλάριο νά χαμηλώσῃ τούς τόνους καί νά μὴ ὑπερβάλλῃ στίς ἀντιδράσεις του. Καί μέ τήν ἀπάντηση τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Πέτρου διαπιστώνεται σαφέστατα, ὅτι τὰ Ἀναθέματα ἐκεῖνα τότε δέν εἶχαν συνειδητοποιηθεῖ ἀπό κανέναν ὡς τελεσίδικη πράξη ὀριστικοῦ σχίσματος μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Χαρακτηριστική εἶναι ἡ ἀπάντησή του στόν Πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλλάριο στόν ὁποῖο συνιστοῦσε μετριοπάθεια πρὸς τούς Δυτικούς:

«XIV. Καλόν γάρ πρὸς τό καλοθελές ὀρῶντας ἡμᾶς καί μᾶλλον, ἔνθα μή Θεός ἢ πίστις τό κινδυνευόμενον, νεύειν αἰεὶ πρὸς τό εἰρηνικόν τε καί φιλάδελφον, **ἀδελφοί γάρ καί ἡμῶν οὗτοι...** XVII. Καί ἴδε, τιμιώτατε δέσποτα, ὅπως τὰ πολλά τῶν παρά τοῖς ἡμετέροις πεπλημμελημένων περιφρονοῦντες, ἢ καί παραθεωροῦντες ἐμμελέστερον σπερμολογοῦμεν καί πολυπραγμονοῦμεν τὰ ἀλλότρια... XXV. Παρακαλῶν παρακαλέσαι τήν σὴν ἡγιασμένην ψυχὴν. Καί πεῖσαι, μετριώτερόν τε καί συγκαταβατικώτερον συνελθεῖν σε τοῖς πράγμασι ... Σκόπησον δέ, εἰ μή φανερῶς ἐντεῦθεν ἡγουν ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης διαστάσεως καί διχονοίας καί τοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγίας ἐκκλησίας τόν μέγαν τοῦτον καί πρῶτον καί ἀποστολικόν θρόνον ἀπορραγῆναι συνέβη.. XXI. Καί παρακαλῶ καί ἰκετεύω καί δέομαι καί νοερῶς τῶν σῶν ἁγίων ἐφάπτομαι ποδῶν, ἵνα τοῦ ἄγαν ἀκριβοῦς ἢ θεοειδῆς ἐνδοῦσα μακαριότης σου συνέλθῃ τοῖς πράγμασι. Δέος γάρ μήποτε ράψαι τό διερρωγός βουλομένη χεῖρον τό σχίσμα ποιήσῃ καί τό καταπεπτωκός ἀνορθῶσαι σπουδάζουσα μείζονα τήν πτῶσιν ἐργάζεται...»

Διαπιστώνουμε ὅτι μετά τούς τότε «ἀναθεματισμούς» χαρακτηρίζει ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Πέτρος τούς χριστιανούς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν «**ἀδελφούς.**» Ἐπανερχεται στήν μνήμη μας ὁ χαρακτηρισμός τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀπό τόν Ἅγιο Μάρκο Εὐγενικό ὡς «**ἀδελφῆς Ἐκκλησίας.**» Μετά τούς τότε «ἀναθεματισμούς» δέν διστάζει ἀκόμα ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Πέτρος νά χαρακτηρίσῃ τήν Ἐκκλησία τῆς

Ρώμης «**τόν μέγαν τοῦτον καί πρῶτον καί ἀποστολικόν θρόνον.**» Τα ἀναφέρει αὐτά διότι ἦταν πεπεισμένος ὅτι «**ἐνθα μή Θεός ἦ πίστις τό κινδυνευόμενον.**» Ἐκτός τούτου καί τότε γινόταν κάτι, τό ὁποῖο δυστυχῶς συνεχίζεται καί σήμερα: «**Καί ἴδε, τιμιώτατε δέσποτα, ὅπως τά πολλά τῶν παρά τοῖς ἡμετέροις πεπλημμελημένων περιφρονοῦντες, ἢ καί παραθεωροῦντες ἐμμελέστερον σπερμολογοῦμεν καί πολυπραγμονοῦμεν τά ἀλλότρια...**» Σοφά καί ἐπίκαιρα τά λόγια τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Πέτρου καί μεγάλη ἡ ἀνάγκη πρὸς μίμησιν, πρὸς γνῶσιν καί συμμόρφωσιν!

Ἄρα συμπερασματικά πρέπει νά συνειδητοποιήσουμε, ὅτι μέ τά ἀτυχῆ καί λυπηρά ἐκεῖνα γεγονότα τοῦ 1054 καί τήν ἀποτυχία τῆς παπικῆς ἀποστολῆς, οἱ ἀναθεματισμοί ἀναφερόταν σέ πρόσωπα καί ὄχι σέ Ἐκκλησίες. Κατά συνέπειαν δέν ἔγινε τό πολυθρυλούμενο **Μέγα Σχίσμα** τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολῆς καί Δύσεως, διότι δέν ὑπῆρξεν μέχρι σήμερα ἐπίσημη καί ἀμοιβαία συνοδική καταδίκη ἢ ἀφορισμός τῶν Ἐκκλησιῶν μας. Ὁ ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως διαπιστώνει ἐπίσης γιά τόν Ἀναθεματισμό τοῦ Πατριάρχου Κηρουλαρίου κατά τοῦ Καρδινάλιου, ὅτι «οὔτε Οἰκουμενική συνεκροτήθη σύνοδος, οὔτε πολυπληθῆς ἦτο, οὔτε τόν πάπαν ἀνεθεμάτισεν, οὔτε οἱ πατριάρχαι βεβαιοῦται ὅτι ἐπεψηφίσαντο.»

Βεβαίως γνωρίζομε καί ὀδυνηρά βιώνουμε τήν **ἀποξένωση** καί τήν **ἀκοινωνησία**, κατάσταση ἡ ὁποία μπορεῖ νά θεραπευθεῖ μέ τόν εἰλικρινή Διάλογο ἀγάπης, Διάλογο ζωῆς καί ἀληθείας, γιά νά λυθοῦν καί τά προφανῶς ὑπάρχοντα προβλήματα, θεολογικά, ποιμαντικά, κανονικά, λειτουργικά κλπ. Εἶναι ἀδήρητον καθῆκον τοῦ διεξαγομένου Διαλόγου ἐντός τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι μεταξύ Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες δῆθεν ἀλληλοαναθεματισμένες εὐρίσκονται σέ Μέγα Σχίσμα.

Τήν πραγματικότητα αὐτή ἀποδέχονται ὄλο καί περισσότεροι θεολόγοι καί ἐκκλησιαστικοί «ἀξιωματούχοι» καί τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Μεταξύ ἄλλων καί ὁ Καρδινάλιος Kurt Koch, Πρόεδρος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιά τήν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν, ἀλλά καί πολλοί ὀρθόδοξοι, μεταξύ ἄλλων καί ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας Στυλιανός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν καί Συμπρόεδρος τοῦ ἐπισήμου Θεολογικοῦ Διαλόγου τῶν Ἐκκλησιῶν μας καί ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόμενος καί στά ὀρθόδοξα μέλη τῆς διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς ἐτόνιζεν σχετικά μέ τίς Ἐκκλησίες μας νά μήν λησμονοῦν ὅτι: «*οὐδέποτε ἐπισήμως ἀποκηρυξασῶν ἀλλήλας.*» Στά μετέπειτα χρόνια τά γεγονότα αὐτά τοῦ 1054 δέν παίζουν κανένα ρόλο, μάλιστα δέ οὔτε κἄν ἀναφέρονται στά σημαντικά γεγονότα τῆς ἱστορίας τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολῆς καί Δύσεως.

Ἡ ἱστορική ἔρευνα ἔχει καταλήξει ἀδιαμφισβήτητα πλέον στήν πραγματικότητα αὐτή. Ὑπάρχουν ἀρκετές μελέτες. Ὅσοι δέν θέλουν νά τό καταλάβουν , ἤ νά μήν τό ἀποδέχονται εὐρίσκονται ἐκτός τῆς ἱστορικής πραγματικότητος! Ἡ δέν τό γνωρίζουν, πρᾶγμα τό ὁποῖον εἶναι μεμπτόν, ἄγνοια μέ τόσον δραματικές συνέπειες δέν δικαιολογεῖται, ἀντιθέτως εἶναι καταδικαστέα, ἤ παρά τό ὅτι τό γνωρίζουν παραμένουν στήν προκατειλημένη πολεμική των, πρᾶγμα τό ὁποῖον δηλώνει κακή προαίρεση, φανατισμό.

Πάντως, ὅ,τι καί νά συνέβη τό 1054 δέν ὑπάρχει πλέον, διότι τήν 7^η Δεκεμβρίου 1965 ἔγινε ἀπό τήν Ρώμη καί τήν Κωνσταντινούπολη ἡ ἐπίσημη τελετή τῆς «ἄρσεως» τῶν Ἀναθεμάτων: «ἀποδοκιμάζουσιν ὡσαύτως καί αἴρουσιν ἀπό τῆς μνήμης καί ἐκ μέσου τῆς Ἐκκλησίας τά ἐπακολουθήσαντα ἀναθέματα... παραδίδουσι δέ ταῦτα τῇ λήθῃ.»

Ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀκατανόητο καί μή ἀνταποκρινόμενο οὔτε στήν λογική, ἀλλά οὔτε καί στό χριστιανικό φρόνημα νά συνεχίζουν ὀρισμένοι καί ἀπό ἀνώτατα ἐκκλησιαστικά ἀξιώματα νά ἀναμοχλεύουν καί νά ψάχνουν μελανά σημεῖα τῆς ἱστορίας καί νά ἐνσπείρουν μῖσος καί ἐχθρότητα, ἀντί νά φροντίζουν καί βάσει τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου «ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν», νά δημιουργήσουμε προϋποθέσεις καταλλαγῆς, συγγνώμης καί ἀποκαταστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας καί μάλιστα σέ μιᾶ ὀδυνηρή συγκυρία τῆς ἱστορίας, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀνάγκη καταλλαγῆς καί εἰρήνης.

Δέν θά κουρασθῶ νά ἐπαναλαμβάνω τούς λόγους τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, τοῦ Μητροπολίτου Ἐφέσου, τοῦ ὀρθοδόξου ἀγωνιστοῦ καί πρωτεργάτου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας:

«Χρή μετά ἀγάπης τούς λόγους ποιεῖσθαι, ἐπεὶ καί περὶ εἰρήνης ἐστὶν ὁ λόγος καί ταύτην κατέλιπεν ὁ Κύριος ἡμῖν ὡσπερ τινὰ κληρον... Χρή οὖν ἡμᾶς ταύτην ἀεὶ πραγματεύεσθαι καί μάλιστα ἐν τῇ παρουσίᾳ τῶν λόγων ὕλη, καί ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῶν λόγων τὴν ἀγάπην τηρεῖν.»

«Μέχρι τίνος οἱ τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ καί τῆς αὐτῆς πίστεως βάλλομεν ἀλλήλους καί κατατέμνομεν; Μέχρι τίνος οἱ τῆς αὐτῆς Τριάδος προσκυνηταὶ δάκνομεν ἀλλήλους καί κατεσθίομεν, ἕως ἂν ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῶμεν καί καί ὑπὸ τῶν ἕξωθεν ἐχθρῶν εἰς τό μή εἶναι χωρήσωμεν; Μὴ γένοιτο τοῦτο, Χριστέ βασιλεῦ, μηδέ νίκησῃ τὴν σὴν ἀγαθότητα τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν ἡ πληθὺς ...»

Summary of the articles in the present Newsletter of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC)

- Public Statement of the President R.T. Erdogan on who organized the 6-7 September 1955 events in Istanbul, p. 1-3.
- Successes of high school seniors in this year's Entrance Examinations of the HEIs that were supported in the 2023-24 school year by EFC, p.4-5.
- Legislation was passed in the Law of the Ministry of Education, Religion and Sports concerning the students of Greek Schools of Istanbul with Greek citizenship, p.6-7.
- The right of Association and the states obligations in the light of ECtHR jurisprudence, p.6-8.
- Award in Memory of Markos Pitsipios Pasha, p.10-11.
- The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con. "Minas Tsitsakos" ALL ACTIONS CONTINUED DURING THIS SUMMER MONTHS, p.10-11.
- Announcements of EFC – Repatriation Program of the young generation of Constantinopolitans to their motherland, p.12-14,27.
- The Monastery Christ Savor of Chore of Constantinople, p.15-26.
- 970 th Anniversary of the thrilled—not happened—Great Schism between the Western and Eastern Christianity in 1054, p.28-32.

İstanbullu Rumların Evrensel Federasyonunun (İREF) Bu Bültende yer alan makalelerin özeti

- Cumhurbaşkanı R.T. Erdoğan 27 Mayıs 1960 darbesi yıldönümü konuşmasında 6-7 Eylül 1955 olaylarını kimin düzenlediğini açıklaması, s.1-3.
- 2023-24 eğitim-öğretim yılında İREF tarafından desteklenen lise son sınıf öğrencilerinin Yunanistan Yükseköğretim Kurumlarına bu yılki Giriş Sınavlarında başarıları, s.4-5.
- İstanbul Rum Okulları'nda okuyan Yunan uyruklu öğrencilere ilişkin Eğitim, Din ve Spor Bakanlığı yeni Kanunu, s.6-7.
- AİHM içtihatları ışığında örgütlenme hakkı ve devletin yükümlülükleri, s.6-8.
- Markos Pitsipios Paşa Anısına Ödül, s.10-11.
- Ec.Fe.Con'un Sosyal Dayanışma Programı. "Minas Tsitsakos" YAZ AYLARINDA TÜM ÇALIŞMALAR DEVAM EDİYOR, s.10-11.
- İREF – İstanbullu Rum Toplumunun genç nesil üyelerinin anavatanlarına geri dönüş programı duyuruları, s.12-14,27.
- Kurtarıcı İsa Peygamber Hora – Kariye Manastırı, s.15-26.
- 1054'te Batı ve Doğu Hıristiyanlığı Arasında Söylenen - ancak gerçekte olmayan - Büyük Bölünmenin 970. Yıldönümü, s.28-32.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
  - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
  - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalisxoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαππίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Μορφωτικός Σύνδεσμος Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως «Το Έβδομο του Βυζαντίου» <https://www.facebook.com/makrochoricon>.
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.